

оздоровленні населення, а з іншого – надає послуги відпочинку та забезпечує місця розміщення туристів, створюючи, таким чином, специфічний туристичний продукт.

Постійне зростання значення міжгалузевих зв'язків між туристичною та санаторно-курортною сферою, збільшення їх впливу на економіку і всі сторони життєдіяльності людей спричинює зростання потреби в даних про стан санаторно-курортного комплексу та його впливу на розвиток туризму в країні. Санаторно-курортний комплекс – це сукупність закладів для оздоровлення та відпочинку за допомогою природних факторів, а також заходів лікувального та лікувально-профілактичного характеру.

Територіальна організація санаторно-курортного комплексу представлена поєднанням рекреаційних ресурсів, рекреантів, закладів їх розміщення, місць розселення обслуговуючого персоналу, підприємств інфраструктури та інших закладів, які забезпечують умови для відпочинку і оздоровлення населення.

УДК 338.484.2

О.В. Василенко, ст. викладач
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ І КУРОРТІВ В УКРАЇНІ

В Україні сфера туризму і курортів не відіграє належної ролі у формуванні сприятливої макроекономічної динаміки та доходах бюджету. На міжнародному туристичному ринку національний туристичний продукт та природні лікувальні ресурси України оцінюються як менш привабливі і конкурентоспроможні, ніж в інших країнах.

Україна програє в конкурентній боротьбі, відстаючи від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури в 5-15 разів. Найбільш відчутне відставання спостерігається за показниками забезпеченості населення готельними послугами, кількості зайнятих у туризмі на 1000

громадян, кількістю трудових витрат на купівлю права проживання у готелі та ін. Темпи та структура розвитку сфери туризму і курортів України не відповідають сучасним викликам.

Провідні держави світу за допомогою комплексу спеціальних заходів державної підтримки та стимулювання активно сприяють розвитку внутрішнього та в'їзного туризму з огляду на кілька причин. У сучасному глобалізованому світі провідні держави світу дали належну оцінку неабияким перевагам туристичної галузі. Туризм сприяє зростанню зайнятості, диверсифікації економіці, підвищує інноваційність національного господарства. Туризм сприяє збереженню і розвитку культурного потенціалу, веде до гармонізації відношень між різними країнами і народами, збереженню екологічно безпечного довкілля. Крім того, туризм є одним із чинників реалізації зовнішньої політики держави.

Стратегія розвитку сфери туризму і курортів України на період до 2022 року спрямована на вирішення проблем комплексного розвитку сфери туризму, готельного господарства, курортів, санаторно-курортного обслуговування, підтримки створення та модернізації туристичної інфраструктури, забезпечення належної якості туристичних та курортних послуг, ефективного використання наявного туристичного потенціалу.

Метою Стратегії є створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму і курортів, перетворення її у високоефективну, інтегровану у світовий ринок галузь на основі широкого використання інноваційних технологій обслуговування споживачів з використанням адаптованих світовим досвідом механізмів взаємодії держави, бізнесу та споживачів.

Для досягнення задекларованої мети необхідно забезпечити: сприятливі економіко-правові умови для підтримки стабільного господарювання у сфері туризму і курортів, залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів, інфраструктурний розвиток сфери туризму і курортів на основі підтримки створення нових та модернізації існуючих об'єктів туристичної інфраструктури (інформаційних центрів, кластерів, пунктів обслуговування подорожуючих тощо), реалізацію заходів,

спрямованих на підвищення якості обслуговування споживачів туристичних та курортних послуг, створення ефективного механізму державної підтримки розвитку сфери туризму і курортів, у тому числі шляхом запровадження практики державно-приватного партнерства, запровадження механізму саморегулювання на ринках туристичних, готельних та санаторно-курортних послуг на основі використання адаптованого світового досвіду (з подальшим скасуванням державного ліцензування туроператорів та сертифікації готельних послуг), поширення практики взаємних консультацій між державою (в особі відповідних органів), бізнесом (в особі відповідних громадських організацій та організацій роботодавців) та споживачами (в особі відповідних громадських організацій та спілок захисту прав споживачів), в тому числі в рамках соціального діалогу, збільшення фінансування програм підтримки та просування національного туристичного продукту на міжнародному та внутрішньому ринках з урахуванням адаптованого світового досвіду, забезпечення належного фінансування програм некомерційного просування туристичного потенціалу України серед потенційних споживачів вітчизняних туристичних послуг за кордоном, підтримку програм підготовки кадрів для сфери туризму і курортів, сприяння впровадження інноваційних технологій обслуговування споживачів туристичних та супутніх послуг, регулярні маркетингові дослідження ринків туристичних, готельних, курортних та супутніх послуг, з подальшою розробкою прогнозів попиту на основні туристичні та супутні послуги, підтримку ефективних механізмів захисту прав споживачів туристичних послуг, в тому числі створення системи оперативного реагування на порушення прав споживачів («туристичної поліції»), подальше удосконалення нормативно-правового та методично-інструктивного забезпечення розвитку сфери туризму і курортів з урахуванням вимог законодавчих актів ЄС, збереження об'єктів національної наукової і культурно-історичної спадщини, які одночасно використовуються як об'єкти туристичного показу, формування біля цих об'єктів необхідної туристичної інфраструктури.

Ці положення повинні стати фундаментом для подальшої розробки програмно-цільових документів з переліком конкретних практичних заходів формування та просування національного туристичного продукту України на міжнародному та внутрішньому ринках, а також забезпечити ухвалення змін до чинних законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань подальшого розвитку сфери туризму і курортів.

УДК 338.48

В.М. Маховка, асистент
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

СІЛЬСЬКИЙ (ЗЕЛЕНИЙ) ТУРИЗМ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ВИД ВІДПОЧИНКУ

Соціально-економічний розвиток регіонів України є досить складним та динамічним процесом. Одним із важливих напрямків управління та підтримки соціально-економічного розвитку регіонів, а особливо сільських територій, може стати прискорений розвиток туристичної індустрії, а саме сільського (зеленого) туризму.

Розвиток сільського (зеленого) туризму залежить від комплексу наступних передумов: природно-географічних, політичних, соціально-економічних, демографічних тощо, та відповідних туристично-рекреаційних ресурсних можливостей території, а саме: природних, матеріальних, історико-культурних, родієвих, сакральних, етнокультурних.

В Україні, на сьогоднішній день, виділяють такі різновиди сільського (зеленого) туризму в: агротуризм, екотуризм, відпочинковий.

Агротуризм являє собою вид сільського зеленого туризму, як пізнавального, так і відпочинкового характеру, пов'язаний з використанням селянських домогосподарств, або земель сільськогосподарських підприємств, які тимчасово не використовуються в аграрній сфері.